

นิธภัทร บาลศิริ และคณะ : การวิจัยและพัฒนาครุฑมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น : วิถีชีวิตชุมชนในเขตฝั่งธนบุรี

(RESEARCH-BASED TEACHER DEVELOPMENT PROJECT USING REGIONAL KNOWLEDGE AND WISDOM OF DHONBURI RAJABHAT UNIVERSITY : COMMUNITY LIFE STYLE IN DHONBURI REGION)

คำสำคัญ : ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิตชุมชน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา 2) ศึกษาทักษะทางปัญญาของนักศึกษา 3) ศึกษาทักษะการวิจัยของนักศึกษา 4) เปรียบเทียบคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา ระหว่างคะแนนช่วงต้นภาคเรียน และคะแนนช่วงปลายภาคเรียน 5) เปรียบเทียบคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 6) เปรียบเทียบคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การพัฒนานักศึกษาแบบบูรณาการ ด้วยแนวคิดต่อไปนี้ 1) การศึกษาชุมชน 2) ภูมิปัญญาท้องถิ่น 3) อัตลักษณ์ชุมชน 4) การมีส่วนร่วมของชุมชน 5) การสืบทอดวัฒนธรรม 6) ทฤษฎีทางสังคมวิทยา 7) การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเป็นฐาน และ 8) การเรียนรู้ที่เน้นปัญหาเป็นหลัก ชั้นปีที่ศึกษา เพศ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะทางปัญญา และทักษะการวิจัย กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จำนวน 307 คน จาก 8 ห้องเรียน ซึ่งกระจายอยู่ใน 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาคณิตศาสตร์ และสาขาวิชาภาษาไทย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแบบวัดทักษะทางปัญญา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับสอง สถิติ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในช่วงต้นภาคเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 2.11 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 4.11 คะแนนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1.12 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 4.11 คะแนนจิตลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 2.26 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 4.49
2. นักศึกษามีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในช่วงปลายภาคเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1.60 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 4.43 คะแนนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1.13 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 4.66 คะแนนจิตลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 2.00 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 4.66
3. นักศึกษามีคะแนนทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0.91 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 3.94
4. นักศึกษามีทักษะการสืบค้นข้อมูล ร้อยละ 84.56 ทักษะการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 72.60 ทักษะการจัดทำโครงร่างงานวิจัย ร้อยละ 88.36 ทักษะการดำเนินงานตามโครงการวิจัย ร้อยละ 64.41
5. นักศึกษามีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในช่วงปลายภาคเรียน สูงกว่าช่วงต้นภาคเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่า p-value = 0.000 ค่าสถิติ t = 4.921 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 และ 2.95 ตามลำดับ
6. นักศึกษามีคะแนนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในช่วงปลายภาคเรียน สูงกว่าช่วงต้นภาคเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่า p-value = 0.000 ค่าสถิติ t = 6.365 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และ 2.82 ตามลำดับ
7. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 มีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่า p-value = 0.026 ค่าสถิติ F = 3.117 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18, 3.03, 3.05 และ 3.01 ตามลำดับ
8. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 มีคะแนนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่า p-value = 0.000 ค่าสถิติ F = 6.597 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28, 3.03, 3.17 และ 2.77 ตามลำดับ
9. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 มีคะแนนจิตลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่า p-value = 0.000 ค่าสถิติ F = 6.256 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10, 3.04, 2.94 และ 3.22 ตามลำดับ
10. นักศึกษาหญิงมีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักศึกษาชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่า p-value = 0.000 ค่าสถิติ t = 4.493 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 และ 2.94 ตามลำดับ
11. นักศึกษาหญิงมีคะแนนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักศึกษาชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่า p-value = 0.000 ค่าสถิติ t = 4.211 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และ 2.89 ตามลำดับ
12. นักศึกษาหญิงมีคะแนนจิตลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักศึกษาชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่า p-value = 0.018 ค่าสถิติ t = 2.393 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 และ 2.97 ตามลำดับ

NITHIPATARA BALSIRI et al : RESEARCH-BASED TEACHER DEVELOPMENT PROJECT USING REGIONAL KNOWLEDGE AND WISDOM OF DHONBURI RAJABHAT UNIVERSITY : COMMUNITY LIFE STYLE IN DHONBURI REGION

KEYWORDS : LOCAL WISDOM/ WAY OF LIFE OF COMMUNITY/ CRITICAL THINKING

The purposes of this research were: 1) to study critical thinking of undergraduate students, 2) to study cognitive skills of undergraduate students, 3) to study research skills of undergraduate students, 4) to compare critical thinking scores of undergraduate students between pretest scores and posttest scores, 5) to compare critical thinking scores of undergraduate students among first year students, second year students, third year students, and fourth year students, 6) to compare critical thinking scores of undergraduate students between male students and female students. The variables in this research were integrated instruction model for develop undergraduate students with concepts of community study, local wisdoms, community identity, community participation, culture transmission, sociology theory, research-based learning, and problem-based learning ; year of study ; sex ; critical thinking ; cognitive skills ; and research skills. The sample consisted of 307 first year to fourth year undergraduate students, selected by multi-stage random sampling from 8 classrooms, and 4 programs of Rajabhat University in Bangkok area. This programs were computer education program, general science program, mathematic program, and Thai program. Critical thinking test and cognitive skills test were employed for data collection. Second-order confirmatory factor analysis, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance were employed for data analysis using SPSS. The major research results were as follows;

1. The pretest of critical thinking of undergraduate students have moderate level, mean = 2.95, minimum = 2.11, and maximum = 4.11. The pretest of critical thinking skills of undergraduate students have moderate level, mean = 2.82, minimum = 1.12, and maximum = 4.11. The pretest of critical thinking dispositions of undergraduate students have moderate level, mean = 3.06, minimum = 2.26, and maximum = 4.49.

2. The posttest of critical thinking of undergraduate students have moderate level, mean = 3.07, minimum = 1.60, and maximum = 4.43. The posttest of critical thinking skills of undergraduate students have moderate level, mean = 3.11, minimum = 1.13, and maximum = 4.66. The posttest of critical thinking dispositions of undergraduate students have moderate level, mean = 3.04, minimum = 2.00, and maximum = 4.66.

3. The cognitive skills of undergraduate students have moderate level, mean = 2.61, minimum = 0.91, and maximum = 3.94.

4. The inquiry skills of undergraduate students have amount 84.56%, the literature review skills have amount 72.60%, research proposal skills have amount 88.36%, and research implementation skills have amount 64.41%.

5. The comparison of critical thinking scores of undergraduate students between pretest scores and posttest scores revealed that the average scores of critical thinking after learning were higher than those of the undergraduate students at .05 level of significance, p-value = 0.000, t statistics = 4.921, mean = 3.07 and 2.95 respectively.

6. The comparison of critical thinking skill scores of undergraduate students between pretest scores and posttest scores revealed that the average scores of critical thinking skills after learning were higher than those of the undergraduate students at .05 level of significance, p-value = 0.000, t statistics = 6.365, mean = 3.11 and 2.82 respectively.

7. The comparison of critical thinking scores of undergraduate students among first year students, second year students, third year students, and fourth year students revealed that the average scores of critical thinking have different among groups of the undergraduate students at .05 level of significance, p-value = 0.026, F statistics = 3.117, mean = 3.18, 3.03, 3.05, and 3.01 respectively.

8. The comparison of critical thinking skill scores of undergraduate students among first year students, second year students, third year students, and fourth year students revealed that the average scores of critical thinking skills have different among groups of the undergraduate students at .05 level of significance, p-value = 0.000, F statistics = 6.597, mean = 3.28, 3.03, 3.17, and 2.77 respectively.

9. The comparison of critical thinking disposition scores of undergraduate students among first year students, second year students, third year students, and fourth year students revealed that the average scores of critical thinking dispositions have different among groups of the undergraduate students at .05 level of significance, p-value = 0.000, F statistics = 6.256, mean = 3.10, 3.04, 2.94, and 3.22 respectively.

10. The comparison of critical thinking scores of undergraduate students between male students and female students revealed that the average scores of critical thinking of female students have higher than male students at .05 level of significance, p-value = 0.000, t statistics = 4.493, mean = 3.13 and 2.94 respectively.

11. The comparison of critical thinking skill scores of undergraduate students between male students and female students revealed that the average scores of critical thinking skills of female students have higher than male students at .05 level of significance, p-value = 0.000, t statistics = 4.211, mean = 3.20 and 2.89 respectively.

12. The comparison of critical thinking disposition scores of undergraduate students between male students and female students revealed that the average scores of critical thinking dispositions of female students have higher than male students at .05 level of significance, p-value = 0.018, t statistics = 2.393, mean = 3.08 and 2.97 respectively.